Lietas arhīva Nr. C-2255-20/17
ECLI:LV:RIRT:2020:0923.C33585219.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Siguldā, 2020.gada 23.septembrī

Rīgas rajona tiesa šādā sastāvā
tiesnese M.Dreimane
ar sekretāri M.Mileri
piedaloties prasītājai /pers. A/ un
atbildētājam /pers. C/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē 2020.gada 24.augustā civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] 2019.gada 17.decembrī /pers. A/ (turpmāk – prasītāja) cēlusi Rīgas rajona tiesā prasību pret /pers. B/par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, lūgts piedzīt no atbildētāja meitas /pers. C/ (turpmāk - bērns) uzturam 222,80 *euro* apmērā katru mēnesi līdz bērna pilngadībai.

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar 2010.gada 26.maija tiesas spriedumu no atbildētāja par labu prasītājai piedzīti līdzekļi nepilngadīgās meitas /pers. C/ uzturam Ls 150 ik mēnesi, sākot no 2009.gada 9.decembra līdz bērna pilngadībai.

Norādīts, ka ar 2011.gada 16.decembra tiesas spriedumu uzturlīdzekļu apmērs samazināts līdz Ls 100, kas atbilst 142,29 *euro.*

Ar Rīgas rajona 2014. gada 5.decembra tiesas spriedumu uzturlīdzekļu apmērs ir noteikts 180 *euro* .

Ar Rīgas apgabaltiesas 2015.gada 12.maija spriedumu uzturlīdzekļu apmērs noteikts 210 *euro* .

Ar Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 7.marta spriedumu uzturlīdzekļu apmērs noteikts 180 *euro.*

Ar Rīgas rajona 2016.gada 24.novembra spriedumu uzturlīdzekļu apmērs noteikts 180 *euro*.

Ar Rīgas apgabaltiesas 2017.gada 30.maija spriedumu ir samazināts uzturlīdzekļu apmērs līdz 140 *euro.*

Prasībā norādīts, ka sakarā ar to, ka ir pieaugušas bērna intereses un vajadzības, naudas izteiksmē bērna uzturēšanas izmaksas palielinās, ir nepieciešams palielināt saskaņā ar Rīgas rajona tiesas 2017.gada 30.maijā spriedumu samazināto uzturlīdzekļu apmēru, kas tika noteikts 140 *euro* apmērā.

Norādīts, ka ir pieaugušas bērna vajadzības pēc uzturlīdzekļiem: ne tikai pēc apģērba, ēdiena un mājvietas, bet arī pēc skolas pusdienām/launaga, mākslas skolas un citiem ar skolu un kultūru saistītajiem pasākumiem, kā arī nepieciešami dažādi mācību līdzekļi, higiēnas piederumi, citi pasākumi (izklaide) un aktivitātes, medicīnas pakalpojumi.

Ņemot vērā bērna vecumu, augšanu, skolas gaitas, kā arī esošās četras sezonas valstī ir jāpērk regulāri apģērbs, apavi, kā arī skolai sporta inventārs: sporta apavi, kas paredzēti iekštelpām sporta zālē, gan sporta apavi, kas paredzēti lietošanai ārpus iekštelpām - sporta zāles un sporta apģērbs (zeķes, t-krekls, sporta jaka) un skolā nepieciešami maiņas apavi iekštelpām, uzsākot mācību gadu - sagatavošanās skolas gaitām 1.septembris - svinīgs apģērbs, apavi, kā ari mācību līdzekļi.

Papildus bērns apmeklē /skolas nosaukums/", piedalās /skolas nosaukums/ interešu izglītības nodarbībās (vizuālā māksla, kulinārija), kā arī citās aktivitātēs ārpus vidusskolas, piemēram, kā koncertu apmeklējums /pasākums/", kur audzēkņu nogādāšanu organizē /skolas nosaukums/ (kur jāveic atsevišķa dalības maksa gan par koncertu apmeklējumu, gan par organizētā transporta izdevumiem - tas atkarīgs no dalībnieku skaita attiecīgā koncertu apmeklējuma dienā).

Norādīts, ka bērna izglītošanai un bērna intelektuālai attīstībai ārpus /skolas nosaukums/ nodarbībām tiek iegādātas dažādas grāmatas/žurnāli, arī kancelejas preces, spēles, rokdarbiem paredzētās lietas. Savukārt, ziemas sezonā - organizēti braucieni -došanās uz kalnu slēpot, vasaras sezonā un citās sezonās - atpūta pie dabas, ūdens aktivitātes, kino apmeklējums, ciemošanās pie bērna draugiem uz to dzimšanas dienu pasākumiem un citām aktivitātēm, citi kultūras pasākumi.

Uzsākot skolas mācību gadu - tiek iegādātas kancelejas preces, citas lietas, lai varētu uzsākt un doties uz skolu, tiek domāts arī par rīkotajām /skolas nosaukums/ klases aktivitātēm (gan apģērbs, gan tam paredzētais cienasts), gan klases ekskursijām.

Norādīts, ka bērnam ir redzes traucējumi un jānēsā brilles. Bērns apmeklē acu ārstu vidēji 1-2 reizes gadā. Bērns nēsā brilles (brilles paredzēts nesāt iekštelpās), un atkarīgs no izmaiņām - attālums starp acu zīlītēm, citām izmaiņām briļļu (lēcu stiprums), tad jāmaina brilles. Brilles un acu ārsta apmeklējumu ikreiz apmaksā prasītāja no saviem naudas līdzekļiem. Analīzes - pēc nepieciešamības, piemēram d-vitamīna līmeņa noteikšana, alerģijas gadījumos (katru pavasari alerģija acīm rodas, notiek izmeklējumi). Nepieciešamos izdevumus sedz prasītāja.

Papildus jāpērk higiēnas preces (zobu pasta, zobu birste, ziepes, dušas želeja, matu šampūns, matu kondicionieris, tualetes papīrs u.c.) ķermeņa krēms, parfimērija (lūpu balzāms, dezodorants, tualetes ūdens, jauniešu dekoratīvā kosmētika u.c.) plāksteri, medikamenti (d-vitamīns, acu pilieni, citi medikamenti, piemēram, klepum, kaklam, temperatūrai, brūcēm, alerģijai, dezinfekcijai), aksesuāri (matu gumijas, matu saspraudes, bižutērija, matu ķemme u.c.), ēdiens (graudaugu produkti, gaļas produkti, piena produkti, zivis, olas, eļļa, rieksti, augļi, dārzeņi u.c.).

Norādīts, ka prasītāja katru nedēļu bērnam dod kabatas naudu piecu *euro* apmērā.

Norādīts, ka bērna ikdienas aprūpi veic prasītāja, tādejādi tiek nostādīta nevienlīdzīgos apstākļos par bērnam nepieciešamo uzturlīdzekļu nodrošināšanu ik mēnesi, jo saskaņā ar Rīgas rajona tiesas 2017.gada 30.maijā pieņemto spriedumu ir samazināts uzturlīdzekļu apmērs līdz 140 *euro*.

Norādīts, ka minētā summa nav pietiekama bērna interešu un vajadzību pilnvērtīgai nodrošināšanai. Norādīts, ka bērns ir nolēmis vairāk palikt mātes mājās, un laiku pa laikam redzēt/satikt atbildētāju, kādēļ tas prasa prasītājai lielākus izdevumus, kas attiecas uz bērna vajadzībām un interesēm.

Saskaņā ar iepriekš minēto tiesu spriedumiem un saistībā ar to tiesu materiāliem ņemams vērā arī fakts par to, ka atbildētājs ir darba tiesiskajās attiecībās (spēja strādāt), veic savu kā kredītsaistību maksājumus (spēja maksāt), veic mājas būvniecību (spēja ieguldīt savus nauda līdzekļus), iegādājas vieglo transportlīdzekli (spēja iegādāties, tērēt savus naudas līdzekļus). Tāpat atbildētājs īre savai ģimenei dzīvesvietu, neskatoties uz to, ka atbildētājam ir

īpašumā nekustamais īpašums (trīsistabu dzīvoklis) (spēja ieguldīt savus naudas līdzekļus), atbildētājs aizdod/izsniedz aizdevumus citām privātpersonām (spēja aizdot), un no tiesas materiāliem lieta Nr.C33665316 izriet, ka atbildētāja bērns ir tagad sasniedzis trīs gadu vecumu un atbildētāja laulātajam pielīdzināmā persona ir uzsākusi darba tiesiskās attiecības (kas nav apstāklis, lai samazinātu citam bērnam viņa interešu un vajadzību pilnvērtīgu nodrošināšanu, tā ir un bija atbildētāja brīva izvēle veidot jaunu ģimeni, radīt pēcnācējus).

Ņemot vērā iepriekš minēto, norādīts, ka prasītāja veikusi aprēķinu, kas veidots uz maksājumu izdevumiem, un veiktajiem maksājumu apliecinošiem dokumentiem.

Norādīts, ka bērna ikdienas aprūpē bērna uzturam, vajadzībām un interesēm ik mēnesi nepieciešamie līdzekli vidēji veido 445,60 *euro*

Norādīts, ka taisnīgi un samērīgi, atbildētāja dala ņemot vērā izdevumus un veikto aprēķinu par izdevumiem vidēji mēnesi, kas attiecas uz bērna uztura, interesēm un vajadzībām mēneša izdevumi sastāda 222,80 *euro* apmēru.

Norādīts, ka veicot aprēķinu par izdevumiem ir ņemts vērā:

Izdevumi (Komunālie maksājumi (dzīvoklis), gāze, elektrība, TV/internets) - attiecīgi uz atbildētāju attiecināma 1/4. Izdevumi (Telefons (mobilie sakari)) - attiecīgi attecināma 1/2. Izdevumi (pārtika (ikdiena)) - attiecīgi attiecināma 1/4. Izdevumi (Apģērbs/apavi) - attiecīgi attiecināma 1/2. Izdevumi (Medikamenti/medicīnas pakalpojumi) - attiecīgi 1/2. Izdevumi (Higiēnas preces/kosmētika (zobupasta, zobu birste, vate, micerālais ūdens, ziepes, matu šampūns/balzāms, ķermeņa krēms, tualetes ūdens u.c.)) - attiecīgi attiecināma 1/2. Izdevumi (Skolas launags/pusdienas) - attiecīgi attiecināma 1/2. Izdevumi (Mākslas skola) - attiecīgi attiecināma 1/2. Izdevumi (Izklaide, aktivitātes, citi pasākumi, tai skaitā friziera pakalpojumi) attiecināma 1/2. Izdevumi (Kancelejas preces (skolai), preses izdevumi, grāmatas) - attiecīgi attiecināma 1/2. Izdevumi (Bižutērija, citas preces) - attiecīgi attiecināma 1/2.

Citi izdevumi (degviela). Izmaksas veiktas pamatojoties uz esošo ceļa maršrutu kilometros, ņemot vērā tā brīža degvielas izmaksas. Degvielas izdevumi, kas attiecas uz Pielikumā Nr.28, nav ietvertas degvielas izmaksas, kas attiecas kad bērns vests pie ārsta, lai saņemtu medicīnas pakalpojumus - Pielikums Nr.10., vai bērnam dodoties citās ikdienas gaitās (tiek aizvests līdz skolai, braucot prasītājai līdzi uz veikalu, lai iegādātos bērnam apģērbu un bērnam braucot uz veikalu līdzi prasītājai , lai iegādātos pārtiku, citas preces ņemot vērā bērna vajadzības, intereses, kā arī dodoties, lai bērns satiktu savus vienaudžus/draugus ārpus savas dzīvesvietas) - attiecīgi attiecināma 1/4. Saskaņā ar Pielikumu Nr.42, aprēķins ir jau veikts, kur attiecīgi attiecināma ½.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto un pamatojoties uz Civillikuma 177.pantu un 179.pantu, prasītāja lūgusi tiesu : Piedzīt no atbildētāja par labu meitas /pers. C/ aprūpei 222,80 *euro* apmērā katru mēnesi līdz meitas /pers. C/ pilngadībai, ieskaitot to katra esošā mēneša 1. (pirmajā) datumā prasītājas norēķinu kontā Nr./konta numurs/ A/S "SEB banka." (lietas 4.-9.lapa).

[2] 2020.gada 9.janvārī Rīgas rajona tiesā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi par celto prasību. Norādīts, ka atbildētājs prasību neatzīst un noraida to pilnā apmērā.

Atbildētājs norāda, ka Rīgas rajona tiesa 2017. gada 30. maijā izvērtēja viņa maksātspēju un pieņēma lēmumu noteikt uzturlīdzekļu apmēru 140 *euro* apmērā.

Norādīts, ka kopš minētā tiesas sprieduma pasludināšanas, atbildētāja ienākumi nav palielinājušies. Pat vēl vairāk, tie ir samazinājušies, jo dēļ mikrouzņēmuma nodokļa režīma piemērošanas nosacījumu maiņas, bijis spiests pārtraukt darba attiecības ar /darba vieta/, kur pirms tam regulāri saņēma atalgojumu 270 *euro* apmērā. Pielikumā pievienota VSAA izziņa Nr./izziņas numurs/, kas to apliecina.

Norādīts, ka atbildētājam ir divi mazgadīgi bērni /pers. D/(8 gadi) un /pers. E/ (3 gadi), kuriem arī acīmredzot proporcionāli pieaug šāda vajadzība. Tāpat arī viņi papildus apmeklē futbola treniņus un vispārējās fiziskās attīstības treniņus ārpus savām izglītības iestādēm.

Tāpat tiek vesti uz bērnu dzimšanas dienām, izklaižu pasākumiem, pie ārsta (pie tam statistiski mazāki bērni slimo biežāk). Bērniem tiek nodrošināta higiēna, apģērbs utt. Atšķirība tikai tā, ka atbildētājs saviem bērniem neizsniedz regulāru kabatas naudu, jo nevar to atļauties, tā vietā palutina viņus kaut ko tiem nopērkot vai rosina veikt par samaksu kādus darbiņus;

Atbildētājam nav mainījies īpašumu skaits, līdz ar to arī hipotekāro kredītu apjoms, kurus bija uzņēmies vēl pirms meitas, /pers. C/ piedzimšanas. Vienīgais transportlīdzeklis, Dodge Grand Caravan, 2010.gada izlaiduma gads tika iegādāts jau vairāk kā pieciem gadiem un ir atbildētāja ģimenei vienīgais piederošais transportlīdzeklis.

Arī mājas būvniecību pamazām veic no saviem ietaupījumiem un galvenokārt no vecāku aizdotās naudas. Pielikumā info no norēķinu konta par saņemtajiem līdzekļiem no audžutēva /pers. F/ (konta izdrukā redzams arī šī brīža negatīvais konta atlikums, kas arī noteikti norāda uz manas maksātspējas iespējām (Pielikums Nr.2), un kad nepieciešami uzreiz lielāki ieguldījumi tad aizņemoties no paziņas. Pielikumā aizdevuma līgums, kur tika aizņemti līdzekļi, kuru atdošanā apsolījis ir palīdzēt audžutēvs. (Pielikums Nr.3). Šobrīd mājas būvniecība ir apturēta, jo ir beigusies būvatļauja un nav brīvu līdzekļu, kurus ieguldīt būvniecībā, lai gan sešu cilvēku ģimenei.

Norādīts, ka prasītāja ir precējusies ar (iespējams) Francijas pilsoni. Nav saprotams, kāpēc aprēķinos par meitas uzturēšanas izdevumiem mājsaimniecības izdevumus prasītāja dala uz divi nevis trīs.

Norādīts, ka nav pamatoti attiecināt pusi no izdevumiem par komunālajiem pakalpojumiem uz meitu, jo, ja meitas nebūtu, vai tad viņa neskatītos TV, nelietotu internetu.

Norādīts, ka uzturlīdzekļu samaksa tiek veikta regulāri, katru mēnesi, un pa šo laiku tikai vienu reizi nav varēts samaksāt konkrētajā mēnesī, par to informējot prasītāju, kā arī nākamā mēneša pirmajos datumos, saņemot naudu, tiek veikti maksājumi uzreiz par diviem mēnešiem.

[3] 2020.gada 7.februārī tiesā saņemti prasītājas rakstveida paskaidrojumi uz atbildētāja sniegtajiem paskaidrojumiem [2].

Rakstveida atsaucē prasītāja norāda, ka atbildētājs strādā /darba vieta A/ par vērtēšanas speciālistu. Tas, ka atbildētājam ir divi mazgadīgi bērni, nenozīmē, ka prasītāja un atbildētāja kopīgam bērnam - nepilngadīgai personai visi nepieciešamie izdevumi - regulārie izdevumi, gan arī neregulārie izdevumi, ir jāsedz tikai prasītājai.

Prasītāja atsaukusies un citējusi Civillikuma 177.panta ceturto daļu un 179.panta otro daļu.

Norāda, ka atbildētāja parādsaistības bankai un īpašumu skaits neietekmē atbildētāja kā vecāka pienākumu saskaņā ar Civillikuma 179.panta otrajā daļā noteikto.

Norādīts, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 622., 623., 624., 625. un 626. pantam ir noteikta prasījumu apmierināšanas secība un kārtība paredz vispirms uzturlīdzekļu apmierināšanu, kas ir pirmās kārtas piedziņa, tad seko prasījumi par nodokļiem un nenodokļu maksājumiem valsts budžetā, un tikai pie ceturtās kārtas piedziņas minēti visi pārējie prasījumi.

Norāda, ka atbildētājs pats apliecinājis, ka veic mājas būvniecību no saviem ietaupījumiem, bet tas, ka aizņemas no vecākiem, neatbrīvo no pienākuma rūpēties par bērnu.

Norādīts, ka atbildētāja apgalvojums, ka mājas būvniecība ir apturēta un nav brīvu līdzekļu, kurus ieguldīt būvniecībā, ir pretējs atbildēja greznajam dzīves līmenim. Atbildētāja nodrošinātie minimālie uzturlīdzekļi nav samērīgi ar atbildētāja grezno dzīvi.

Attiecībā uz atbildētāja norādīto par saspiestību dzīvoklī, jāmin, ka nes visi bērni uzturas kopā ar Atbildētāja ģimeni patstāvīgi. Atbildētāja laulātajam pielīdzināmai personai no iepriekšējām attiecībām bērns uzturas arī sava tēva mājās, turklāt prasītāja un atbildētāja kopīgā meita -nepilngadīgā persona uzturas savā deklarētajā dzīves vietā un dod priekšroku tai, ņemot vērā ka pie atbildētāja - tēva mājās nav savas intīmās telpas un jāuzturas

vienā dzīvojamā telpā ar atbildēja minētajiem trīs bērniem.

Norādīts, ka atbildētājs un viņa ģimene īrē dzīvokli. Savukārt atbildētājs sev piederošo dzīvokli nekustamo īpašumu /adrese A/, ir nodevis īrē (skatīt Pielikumu Nr.15), kas liecina, ka atbildētājam ir brīvi naudas līdzekļi, jo kredītsaistības tiek veiktas no iegūtās īres maksas. Uzskatāmi, ka tas pats attiecas uz atbildētājam piederošo nekustamo īpašumu /adrese B/, gan Atbildētāja piederošo domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese C/, izīrēšanu. Tādejādi par iegūto īres naudu no minētajiem nekustamajiem īpašumiem tiek veikti atbildētāja kredītsaistību pret bankām maksājumi.

Norādīts, ka prasītājas ģimenes stāvoklis nav mainījies (lietas 106.-108.lpp.).

[2.1] 2020.gada 25.februārī tiesā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka atbildētājs sniedz /darba vieta/ sniedz nekustamā īpašuma vērtēšanas pakalpojumus.

Norādīts, ka /darba vieta/ atbildētājs nekādu atlīdzību kā darba ņēmējs nesaņem. Darbavietas atbildētājam ir tikai divas: mikrouzņēmumā /darbavieta B/(kas sniedz īpašumu vērtēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumus, tostarp arī /darba vieta/) un /darba vieta C/.

Atbildētāja ieskatā iepriekšējos paskaidrojumos ir iesniegti pietiekami daudz pierādījumi, tostarp arī VSAA izziņa, kurā pierādīts, ka atbildētāja mantiskais stāvoklis nav mainījies un ienākumi no darba algas ir pat samazinājušies (pārtrauktas darba attiecības ar /nosaukums./

Norādīts, ka atbildētājs var veikt sevis un bērnu uzturēšanu tikai tādā apmērā, kas vienu bērnu nenostādītu priviliģētākā stāvoklī salīdzinājumā ar pārējiem atbildētāja bērniem un pašu atbildētāju (Augstākās tiesas Senāta 2010. gada 13. janvāra spriedums lietā Nr.SKC-99).

Norādīts, ka 2019. gada 21. septembrī pēc prasītājas lūguma bērnu aizveda uz poti pret ērču encefalītu.

Uzskata, ka potes ir zināmā mērā greznumlieta, jo savā ģimenē atbildētājs tādas neatļaujas. Veicis apmaksu par poti 25 *euro* apmērā, nosūtot *watsapp* foto prasītājai ar čeku un formējot, ka arī piekrīt segt pusi no šiem izdevumiem.

Norādīts, ka minētā iemesla dēļ septembra mēnesī par uzturlīdzekļiem pārskaitīja mazāk par 12,50 *euro*, norādot kāpēc darījuma pamatojumā. Pie sevis nodomājis, ka ir malacis un Prasītāja priecāsies, ka ir šajā mēnesī samaksājis nevis prasītos EUR 140, bet faktiski EUR 152,50. Neskaita tos izdevumus, kuri ir pavadot laiku ar meitu. Liels bijis pārsteigums, kad 05.02.2020. bez brīdinājuma, bez kaut kādām iepriekš izteiktām pretenzijām par, it kā tā brīža, kā viņam licies, godprātīgo rīcību, saņēmis paziņojumu no tiesu izpildītāja par šo EUR 12,50 piedziņu. Pielikumā pievienojis ZTI paziņojumu par pienākumu izpildīt noļēmumu un saraksti ar Prasītāju, kurā redzams, ka ārstu apmeklējumus ar meitu veicis pēc viņas lūguma, kā arī maksājuma dokumentu par encefalīta poti. Tikai pēc sarunas ar Zvērinātu tiesu izpildītāju Ginteru Hmeļevski, sapratis, ka nav cerību pierādīt, ka ir pilnā apmērā samaksājis uzturlīdzekļus un ka turpmāk izmaksas, kuras nepiekrīt segt vai segt pilnā apmērā, vispirms jālūdz kompensēt Prasītājai, bet uzturlīdzekļu maksa veicama pilnā apmērā.

Norādīts, ka no 2020. gada 3.janvāra ir izīrēts atbildētājam piederošais nekustamais īpašums /adrese A/ pa summu 430 *euro* mēnesī.

Norādīts, ka visi šajā lietā neiesniegtie īres līgumi ir redzami kā pierādījumi iepriekšējā lietā, vienīgā izmaiņa ar /adrese A/ dzīvokli. Atbildētājs pats ar ģimeni īrē dzīvokli par 400 *euro* mēnesī.

Norādīts, ka prasītāja savos pierādījumos ir pievienojusi ekrānuzņēmumus no *facebook*, kur redzams, ka atbildētājs kopā ar kolēģiem ir ēdis pusdienas. Visos gadījumos tie ir bijuši apkārtējo ēstuvju piedāvātie dienas piedāvājumi jeb *business lunch*, tādās ēstuvēs, kā "Visdarī", "Lido" un vairākas TC Akropole ēstuves, kur cenas par šādu ēdienu ir no 2,5-5 *euro*. Norādīts, ka prasītāja ir tiesai iesniegusi attēlus no ceļojumiem, kur ir bijis Atbildētājs. Šajā sakarā paskaidro, ka ārzemēs kopš savas kāzu gada jubilejas 2008. gada jūnija bijis četras reizes. Ceļojumu uz Rodas salu apmaksājuši atbildētāja vecāki, kas vēlējušies ar visiem bērniem un mazbērniem doties ceļojumā. Pielikumā pievienojis konta pārskatu, kurā redzams, ka atbildētāja tēvs /pers. F/ pārskaitījis atbildētājam 3000 *euro*, lai atbildētājs iegādātos biļetes ceļojumam, kuru ar /pers. C/ divatā izvēlējās pēc tēva lūguma, Balttur izstādē. Norādīts, ka 2019. gada februāra pirmajā nedēļā draugi uzaicinājuši atbildētāju slēpot Itālijā, paņemot uz sevis visus ceļošanas izdevumus, atbildētājam ar sievu bijis jāmaksā tikai par ēšanu (šādi izdevumi būtu arī Latvijā, pat varbūt vēl lielāki, jo būtu jāēdina arī bērni, par kuriem tajā laikā rūpējās vecvecāki) un kalna pacēlāju. /pers. F/ apliecinājums e-pasta sarakstē pievienota pielikumā. Arī konta izdrukās var redzēt, ka nekādus izdevumus ar šiem braucieniem atbildētājs nav sedzis. Tad ceļojums uz Igauniju, Tartu, kuru bija ieplānojis galvenokārt /pers. C/ dēļ, lai viņai sagādātu neaizmirstamas brīvdienas, bet no kura viņa diemžēl atteikusies, līdzīgi, kā no ceļojuma uz Lietuvu pirms diviem gadiem.

Norādīts, ka pēdējo ceļojumu uz ASV atbildētājam izmaksājusi sievas māsa, kas dzīvo ASV. Pielikumā pievienoti izvilkumi no sievas sarakstes ar māsu /pers. G/.

Norādīts, ka atbildētājs neapstrīd, ka bērna uzturēšanai izdevumi ir nepieciešami, taču nepiekrīt, ka tie ir tik lieli. Norāda, ka par to spriež pēc personīgās pieredzes. Uzskata, ka izdevumi par televīziju, internetu, dzīvokli, auto, degvielu, ēšanu tāpat prasītājai jāmaksā, ja arī nebūtu meitas.

Uzskata, ka nav tā, ka, piedzimstot meitai, uzreiz uz pusi palielinās komunālās izmaksas par dzīvesvietu, uzreiz ēst vāra divos katlos, vajag divreiz vairāk pārtikas. Pieaug auto uzturēšanas izmaksas, interneta un TV pakalpojumu izmaksas. Pārliecināts, ka bērna uzturēšanai 280 mēnesī ir vairāk nekā pietiekami.

Norādīts, ka Latvijas Republikas Augstākās Tiesas Senāts ir norādījis, ka pušu parādsaistības, kas ietekmē viņu mantisko stāvokli, ir jāņem vērā pie uzturlīdzekļu apmēra noteikšanas (2010.gada 13. janvāra spriedums lietā Nr. SKC-99/2010).

Norādīts, ka jau šobrīd atbildētājam ir ierobežotas iespējas saņemt pienācīgu veselības aprūpi, jo nevar atļauties tērēt līdzekļus zobu labošanai, nemaz nerunājot par veselības problēmām, ko rada *stresainie* darba apstākļi. Nevar atļauties saņemt pilnvērtīgu uzturu, dodoties darba dienās pusdienās tikai dažreiz, lai kolēģiem neradītu sliktu priekšstatu par sevi, un arī tad tie ir pusdienu piedāvājumi, kurus izvēlas.

Apģērbu, apavus pērk tikai akūtas nepieciešamības gadījumos, kad tiešām nav ko uzvilkt, vai ir iespējams kaut ko iegādāties ar lielu akciju. Jūtas neērti par katru materiālo palīdzību, ko sniedz tuvākie draugi un radi. Nevar pieprasīt maznodrošinātās personas statusu, jo pieder īpašumi, un par tiem ikmēnesi ir jāveic maksājumi. Bankas neļauj īpašumus pārdot. Norādīts, ka pārdodot īpašumus vairs nebūru iespējams gūt ienākumus no īres.

Uzskata, ka šī brīža bērnu uzturēšanai atvēlētā summa ir vairāk kā pietiekoša pie atbildētāja finansiālajiem apstākļiem, nerunājot par atbildētāja tiesībām uz eksistēšanu, jo ir atkarīgs no savu līdzcilvēku atbalsta (lietas 139.-142.lapa).

[3.1] 2020.gada 12.martā tiesā saņemti prasītājas /pers. A/ rakstveida atsauksme uz atbildētāja 2020.gada 25.februāra sniegtajiem paskaidrojumiem (lietas 191.-195.lapa).

Tiesas sēdē prasītāja prasību uzturēja pilnā apmērā, pamatojoties uz prasības pieteikumā izklāstītajiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, kā arī pamatojoties uz tiesai sniegtajos rakstveida paskaidrojumos izklāstītajiem apsvērumiem un argumentiem.

Tiesas sēdē atbildētājs prasību neatzina pilnībā, uzturēja savos rakstveida paskaidrojumos sniegtos iebildumus un argumentus, lūdza prasību noraidīt. Papildus paskaidroja, ka uzskata, ka uzturlīdzekļi 140 *euro* apmērā ir pietiekami meitas uzturam.

M o t ī v u d a ļ a

Noklausījusies prasītājas un atbildētāja paskaidrojumus tiesas sēdē, iepazinusies ar pušu rakstveida paskaidrojumiem, pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasītājas prasība ir pamatota, taču apmierināma daļēji.

Civillikuma 177.panta pirmā daļa nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Civillikuma 177.panta otrā daļa nosaka, ka aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu. Savukārt, šī panta ceturtajā daļā noteikts, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un

audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Civillikuma 179.panta pirmā daļa paredz, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Savukārt tiesām visās darbībās, kas attiecas uz bērniem, uzmanība, pirmkārt, jāvelta tam, lai vislabāk nodrošinātu bērna intereses (jāveicina labvēlīgi apstākļi veselīgai un normālai fiziskai, intelektuālai, tikumiskai, garīgai un sociālai attīstībai brīvības, cieņas un materiālās nodrošinātības gaisotnē), ņemot vērā vecāku tiesības un pienākumus (s k. 1959.gada 20.novembra Bērnu tiesību deklarācijas 2. un 6.principu, 1989.gada 20.novembra konvencijas "Par bērna tiesībām" 3.pantu un Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.pantu).

No iepriekš minētā secināms, ka tiesai, nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, ir: 1)jānoskaidro, kāda ir bērna uzturam nepieciešamā summa, lai vislabāk nodrošinātu bērna intereses; 2)jāizvērtē vecāku mantas stāvoklis un spēja šādu summu segt; 3)bērna uzturam noteiktā summa jāsadala proporcionāli katra vecāka mantiskajam stāvoklim, ievērojot katra vecāka ieguldījumu bērna uzturēšanā (*sk. Senāta 2012.gada 28.septembra spriedumu lietā Nr. SKC - 1024/2012, Senāta 2012.gada 28.septembra spriedumu lietā Nr. SKC - 1068/2012, Senāta 2012.gada 25.oktobra spriedumu lietā Nr. SKC - 1391/2012)*.

Puses ir /datums/dzimušās /pers. C/ vecāki. Bērnam šobrīd ir 12 gadi. Lietā nav strīda par to, ka pušu nepilngadīgā bērna ikdienas aprūpi un uzraudzību realizē prasītāja.

Lietā nav strīda, ka atbildētāja apgādībā atrodas arī divi nepilngadīgi bērni, kas dzimuši šobrīd esošajā laulībā: /pers. D/ dzimis /gads/.gadā un /pers. E/ dzimis /gads/.gadā.

Saskaņā ar Rīgas apgabaltiesas 2017.gada 30.maija spriedumu no atbildētāja par labu prasītājai meitas /pers. C/ uzturam piedzīti 140 *euro*, ik mēnesi.

Līdz ar to tiesa secina, ka atbildētājs šobrīd sniedz meitas uzturam uzturlīdzekļus, kas tikai par 11 *euro* pārsniedz valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Tiesa norāda un pievienojas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2012. gada 25. oktobra spriedumā lietā Nr. SKC-1391/2012 paustajai atziņai, ka "Ministru kabineta noteikumos noteiktā minimālā summa piedzenama tikai tad, ja personai, no kuras piedzenami uzturlīdzekļi, ir īpaši apstākļi, piemēram, darba nespēja, kad tā objektīvi nevar sniegt līdzekļus vispār vai var tos sniegt nepietiekošā apmērā".

Lietā prasītāja norādījusi uz apstākļiem, ka atbildētāja mantas stāvoklis un ienākumi ļauj nodrošināt uzturlīdzekļus, kas ir vairāk nekā šobrīd maksātie.

Savukārt Civilprocesa likuma 203.panta ceturtā daļa noteic, ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Kā apstākļus, kas mainījušies un ietekmē maksājumu apmēru, prasītāja norādījusi, ka pieaugušas bērna vajadzības, papildus līdzekļi nepieciešami apģērbam, ēdienam, mājvietai, pulciņiem, ārstam. Prasītājas ienākumi nav pietiekami, lai nodrošinātu visas bērna vajadzības. Tāpat atbildētājam pieder nekustamie īpašumi, kuri tiek izīrēti, atbildētājs maksā ievērojamus kredīta maksājumus par nekustamajiem īpašumiem, strādā un ir spējīgs nodrošināt meitas uzturam uzturlīdzekļus ievērojami vairāk kā viņa un vairāk nekā šobrīd atbildētājs maksā.

Lietā atbildētājs prasību kategoriski neatzīst, jo uzskata, ka viņa sniegtie uzturlīdzekļi 140 *euro* apmērā ir pietiekoši un pilnībā nodrošina meitas vajadzības.

Savukārt prasītāja cēlusi prasību par uzturlīdzekļu piedziņu lielākā apmērā, norādot, ka minētā summa nav pietiekoša augoša bērna uzturēšanai un netiek maksāt regulāri. Tādejādi lietā pastāv strīds par piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru un nepieciešamību tos palielināt.

Tādejādi piedzenamā uzturlīdzekļu apmēra noteikšanai tiesai ir jānoskaidro, kāda ir bērna uzturam nepieciešamā summa, jāizvērtē katra vecāka mantas stāvoklis un spēja tādu summu segt, jāsadala nepieciešamā uzturlīdzekļu summa proporcionāli katra vecāka mantiskajam stāvoklim un ieguldījumam bērna uzturēšanā *(sk. Senāta 2012.gada 28.septembra spriedumu lieta Nr.SKC-1068/2012, 2012.gada 28.septembra spriedumu lietā Nr.SKC-1024/2012, 2012.gada 25.oktobra spriedumu lietā Nr.SKC-1391/2012).*

Ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus.

Civilprocesa likuma 97.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

[4.] Par prasītājas mantisko stāvokli iegūti sekojoši dati:

Lietā nav strīda par to, ka prasītājas vienīgie ikmēneša ienākumi ir darba alga vidēji 1400 *euro* mēnesī un bērna valsts pabalsts 11,00 *euro* apmērā.

Tiesa, pārbaudot Tiesu informācijas sistēmā (TIS) integrēto informācijas sistēmu datus, konstatē, ka prasītājai pieder 49,1 m^2 dzīvokļa īpašums Nr./adrese G/(Rīgas rajona tiesas Ropažu novada zemesgrāmatas nodalījums Nr./nodalījuma numurs/) un 1/3 domājamā daļa no 51,2 ha zemes, kas atrodas "/īpašuma nosaukums/". /adrese/(Vidzemes rajona tiesa, Liezēres pagasta zemesgrāmatu nodalījums Nr./nodalījuma numurs/).

Tāpat konstatēts, ka prasītājai pieder 1999.gada izlaiduma transportlīdzeklis VW Jetta (dati no CSDD).

Ziņas par citiem prasītājas ienākumiem tiesai nav iesniegtas, līdz ar ko tiesa atzīst, ka vienīgie prasītājas ienākumi ir darba alga un bērna pabalsts.

Tāpat no TIS pieejamajiem reģistriem redzams, ka prasītāja nav stājusies laulībā, kā to apgalvojis atbildētājs savos rakstveida paskaidrojumos, kura ieskatā aprēķinos norādītās pozīcijas – pārtika, komunālie maksājumi būtu dalāmi attiecīgi arī prasītājas laulāto. Līdz ar to tiesa atbildētāja apgalvojumu par minēto faktu, atzīst par nepamatotu.

[5.] Savukārt par atbildētāja mantisko stāvokli liecina sekojoši TIS pieejamajos reģistros esošie dati, no kuriem redzams, ka atbildētājam pieder:

- uzskaitē esošs transportlīdzeklis:Dogde Grand Caravan 2010.gada izlaidums (CSDD dati);

Nekustamie īpašumi:

(1) dzīvokļa īpašums, kas atrodas /adrese D/ (Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr./nodalījuma numurs/);

(2) neapdzīvojamā telpa Nr.105 1/36 domājamā daļa no 1119,9m2 /adrese E/(Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr./nodalījuma numurs/);

(3) zemes gabals 0,2811 ha platībā, /adrese F/(Rīgas rajona tiesa Ādažu novada zemesgrāmatas nodalījums Nr./nodalījuma numurs/);

(4) dzīvokļa īpašums Nr./adrese C/ (Rīgas rajona tiesa Vangažu pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr./nodalījuma numurs/);

(5) dzīvokļa īpašums Nr./adrese A/(Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr./nodalījuma numurs/).

Tāpat no lietā esošajām Lursoft 2020.gada 8.marta izdrukām redzams, ka atbildētājs ir SIA "/nosaukums/" valdes loceklis (lietas 200.lapa).

Tāpat lietā nav strīda, ka atbildētājs ir /SIA nosaukums/ vērtēšanas speciālists (lietas 145.lapa) un uz viņam piederošajā zemes gabala Ādažu novadā ar nosaukumu /īpašums/, notiek mājas ģimenei piederošas mājas būvniecība. Pie tam atbildētājs savos rakstveida paskaidrojumos tiesai ir apliecinājis, ka veic arī mājas būvniecību no saviem ietaupījumiem un no vecāku aizdotās naudas.

No atbildētāja tiesai iesniegtās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2019.gada 28.decembra izziņas par atbildētāja ienākumiem redzams, ka atbildētāja mēneša vidējie ienākumi ir 1593,92 *euro*, kasi tiek gūti no SIA "/nosaukums/" un SIA "/nosaukums/" (lietas 77.lapa).

Atbildētājs tiesas sēdē apgalvoja, ka šobrīd viņa ienākumi mēnesī ir 700 *euro*, to, ka pārtraucis darba attiecības 2020.gada 20.jūlijā ar /nosaukums/", par ko iesniedzis tiesai Savstarpēju vienošanos ar SIA Personāla un kvalitātes daļas vadītāju /pers. H/ (lietas 216.lapa).

Tiesa uzskata, ka minētā Vienošanās pati par sevi nepierāda faktu, ka atbildētājs ir izbeidzis darba tiesiskās attiecības ar /SIA nosaukums/", līdz ar to tiesa minēto Vienošanos, kā pierādījumu darba tiesisko attiecību pārtraukšanai neņem vērā.

Tāpat tiesa atbildētāja apgalvojumam par to, ka viņa ienākumi mēnesī sastāda 700 *euro* mēnesī, nepiedod ticamību, jo tie ir pretrunā ar sekojošiem lietā noskaidrotiem faktiem.

Ar lietā esošo 2020.gada 15.janvāra Luminor bankas izziņu pierādīts, ka atbildētājam šajā bankā ir noslēgti trīs kredīta līgumi, un atbildētāja ikmēneša kredīta maksājumi bankai sastāda 989,88 *euro* apmērā (lietas 102.lapa).

Ar lietā esošo 2020.gada 23.janvāra AS "Swedbank" bankas izziņu pierādīts, ka atbildētājam ir noslēgti divi Privātpersonu kredīta līgumi ar banku, un atbildētāja ikmēneša kredīta maksājumi bankai sastāda 318,22 *euro* mēnesī (lietas 104.lapa).

Ar lietā esošo 2019.gada 30.septembra Aizdevuma līgumu redzams, ka atbildētājs ir aizņēmies no fiziskas personas 8000 *euro* ar termiņu līdz 2021.gada 28.februārim, un atbildētāja ikmēneša aizdevuma atmaksu 500 *euro* apmērā (lietas 79.-81.lapa).

Atbildētājs tiesas sēdē nenoliedza minēto kredītsaistību apmēru un ikmēneša maksājumu apjomu.

Tādejādi tiesa secina, ka atbildētāja ikmēneša maksājumi kredītu segšanai sastāda 1807,88 *euro*.

Ar lietā esošo 2020.gada 3.janvāra Īres līgumu pierādīts, ka atbildētājs izīrē sev piederošo dzīvokļa īpašumu /adrese/, par 430 *euro* mēnesī (lietas 165.-170.lapa).

Savukārt lietā nav strīda par to, ka pats atbildētājs savas ģimenes vajadzībām īrē dzīvojamo platību no fiziskas personas, katru mēnesi veicot īres maksājumu 400 *euro* apmērā.

No lietā esošās nodokļu maksātāja reģistrācijas "Paziņotās saimnieciskās darbības veicējs" redzams, ka atbildētājs gūst ienākumus 910 *euro* apmērā mēnesī no nekustamo īpašumu /adrese A/, /adrese D/, un /adrese C/ izīrēšanas (lietas 163.lapa).

Tiesa secina, ka atbildētāja ikmēneša kredīta un īres maksājumi par dzīvojamās telpas īri sastāda 2208,10,10 *euro,* bet ienākumi pēc atbildētāja vārdiem (tā kā pārtrauktas darba attiecības ar SIA "Cleanhouse) sastāda 700 *euro* un ienākumi no nekustamo īpašumu izīrēšanas 910 *euro*, kas kopā sastāda 1610,00 *euro*.

Tādejādi tiesa secina, ka atbildētāja ikmēneša izdevumi ievērojami pārsniedz atbildētāja ienākumus.

Tāpat atbildētājs nenoliedz, ka 2019.gada ziemā devies ar ģimeni slēpot uz Alpiem (lietas121.lapa), bijis ceļojumā uz ASV.

Tiesa nepiedod ticamību atbildētāja apgalvojumiem par to, ka atpūtas ceļojumus viņam sponsorējuši draugi un laulātās māsa. Atbildētāja tiesai iesniegtā konta izdruka par radinieka sniegto finansiālo palīdzību (lietas 173.lapa) attiecināma uz 2018.gada vasaru. Arī izdruka no mobilā telefona sarakstes (lietas 175.-179.lapa) un izdruka no e- pasta sarakstes (lietas 178.-179.lapa) neapliecina faktu, ka aviobiļetes iegādātas par trešās personas līdzekļiem.

Pie tam pēc dzīvē gūtiem novērojumiem un zināšanām, tiesa norāda, ka šāda veida atpūtas braucieni un ceļošana, lai uzturētos ārvalstīs, prasa ievērojamus naudas līdzekļus.

Šādos apstākļos tiesa uzskata, ka atbildētājs maldina tiesu par saviem ienākumiem, un tie neatbilst atbildētāja patiesajiem ienākumiem, ņemot vērā iepriekš konstatēto atbildētāja materiālo stāvokli un viņa ikmēneša izdevumus, kas ievērojami pārsniedz viņa norādītos ienākumus. Tiesa uzskata, ka maldinošs ir atbildētāja norādītais apstāklis, ka viņš ir atkarīgs no līdzcilvēku atbalsta (rakstveida paskaidrojumi lietas 142.lapa), kas ir pretrunā ar visu iepriekš norādīto.

Tiesa, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, secina, ka atbildētāja materiālais stāvoklis un iespējas gūt ienākumus ir nesalīdzināmi labākas kā prasītājai, neskatoties uz to, ka viņa apgādībā atrodas vēl divi nepilngadīgi bērni.

Tas apstāklis, ka atbildētājam ir ievērojamas kredītsaistības, neatbrīvo atbildētāju no pienākuma bērnu aprūpēt un kredītsaistības nav un nevar būt prioritāras attiecībā pret bērna vajadzībām un interesēm.

Sava prasījuma pamatojumam prasītāja lietas materiāliem ir pievienojusi bērna uzturēšanas izdevumu aprēķinu, kas pamatots ar lietai pievienotajiem čekiem un maksājumu uzdevumiem.

No prasītājas iesniegtā aprēķina izriet, ka bērna aprūpei mēnesī nepieciešami vidēji 445,60 *euro*.

Nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesa ņem vērā nepilngadīgā bērna intereses, kuram ir tiesības uz pilnvērtīgiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu viņa fizisko, psiholoģisko, tikumisko attīstību, par kuru jāgādā abiem vecākiem. Katram bērnam jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Tiesas sēdē prasītāja apliecināja, ka vidēji 102,00 *euro* mēnesī nepieciešami pārtikas iegādei tikai bērna vajadzībām mājās, bet skolā ēšanai (launags 0,59 *euro* + pusdienas 1,62 *euro*) dienā nepieciešami 2,21 *euro* × 5 mācību dienas nedēļā = 11,05 *euro* , mēnesī 44,20 *euro*, bet mācību gadā (8 mēneši (izņemot brīvlaika periodus, kas sastāda vidēji 30 dienas mācību gadā) × 44,20 *euro* = 353,60 ÷ 12 mēnešiem = mēnesī 29,47 *euro*).

Tiesa uzskata, ka atbildētāja iebildumi attiecībā par prasītājas norādīto pozīciju saistībā ar bērnam pārtikai nepieciešamajiem izdevumiem mēnesī, nav pamatoti.

Prasītājas norādītais apmērs mēnesī pārtikas iegādei bērna uzturam un skolas pusdienām, launagam mēnesī ir 131,48 *euro*. Izdalot pārtikai nepieciešamo summu mēnesī uz trīsdesmit dienām, redzams, ka faktiski vidēji dienā pārtikai bērna uzturam tiek tērēti 4,39 *euro*, kas pēc dzīvē gūtiem novērojumiem, ievērojot pārtikas cenas un bērnam nepieciešamo produktu klāstu pilnvērtīga uztura nodrošināšanā, ir ļoti maza summa dienā. Tādejādi atbildētāja iebildumi, ka minētā summa ir neadekvāti liela, neiztur nekādu kritiku.

Tiesa atzīst, ka prasītājam ir pienākums segt pusi no šiem izdevumiem, tas ir, 65,74 *euro* apmērā.

Tāpat prasītāja norādīja, ka higiēnas preču iegādei mēnesī nepieciešami un tiek tērēti 14,46 *euro*; apģērba un apavu iegādei mēnesī atkarībā no sezonas nepieciešami 65,01 *euro*; veselības aprūpei atkarībā no sezonas 18,46 *euro* mēnesī; bērna mobilā telefona apmaksai 10,00 *euro;* komunālajiem pakalpojumiem 141,27 *euro* (apsaimniekošanas izdevumi, elektrība, gāze, internets) ; mākslas skolai mēnesī 6,67 *euro* (8 mācību mēneši × 10=80 *euro* ÷ 12 mēneši = 6,67 mēnesī); izklaidei 19,12 *euro* mēnesī; kancelejas precēm, rokdarbiem 15,28 *euro*, mājsaimniecības precēm 11,56 *euro*; kabatas naudai 5 *euro* nedēļā , jeb 20 *euro* mēnesī; ar auto saistītie izdevumi benzīnam un sabiedriskajam transportam 247,82 *euro*; neregulārie maksājumi skolas pasākumiem 21,99 *euro* mēnesī.

Tiesa uzskata, ka prasītājas pieprasītā summa, kas saistīta ar komunālajiem maksājumiem, kuros ietilpst maksājumi par gāzi, elektrību, apkuri, atkritumu izvešanu, ūdeni un kanalizāciju, interneta un bērna mobilā telefona izmaksām, higiēnas preču, apģērba, medikamentu un citu mantu iegādei, ir

pamatoti, un šie maksājumi apstiprinās ar lietā esošo prasītājas bankas konta izdrukām pārskatu par laika periodu no 2019.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 30.septembrim, veikalu čekiem, maksājuma uzdevumiem (lietas 11.-63.lapa).

Latvijas Republikas Augstākas tiesas Senāta Civillietu departaments 2011.gada 18.maija spriedumā lietā Nr.SKC-863/2011 ir norādījis, ka tiesa var atbrīvot lietas dalībniekus no pierādījumu iesniegšanas, ja tā atzīst par vispārzināmu, ka bērnam uzturēšanas izdevumos iekļaujami izdevumi par ēdienu, apģērbu mājokli, higiēnas piederumiem utt.

Tiesa atzīst par vispārzināmu, ka bērnam uzturēšanas izdevumos iekļaujami izdevumi par ēdienu, apģērbu mājokli, higiēnas piederumiem utt., un vadās pēc dzīvē gūtajiem novērojumiem, kā arī tiesas iegūtajiem pierādījumiem.

Atbildētājs tiesas sēdē apstrīdēja to, ka aprēķinā nepamatoti iekļautas pozīcijas par internetu, komunālajiem maksājumiem, degvielu, jo prasītāja, dzīvojot viena, tāpat maksātu par tiem. Tāpat nepiekrīt, ka bērnam apģērba iegādei mēnesī vidēji būtu jātērē prasībā norādītās summa. Nepiekrīt izdevumiem par medikamentiem un ārsta apmeklējumiem, jo ārsta apmeklējumi esot par brīvu.

Civillikuma 178.panta pirmā daļa noteic, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Tādējādi atbildētājam saglabājas pienākums nodrošināt savu bērnu ar mājokli *(sk. Civillikuma 177.panta ceturtā daļa)*, tostarp proporcionāli vecāka daļai uzturlīdzekļu sadalījumā atlīdzinot izdevumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu bērna vajadzībām atbilstošu mitekli.

Tiesa uzskata, ka minētais ir attiecināms arī uz maksājumiem par īri un komunālajiem maksājumiem.

Tādejādi tiesa nepiekrīt atbildētāja viedoklim, un atzīst, ka atbildētājam ir jāsedz puse no bērna daļas, kas attiecas uz maksājumiem par dzīvokli, gāzi, elektrību, interneta pieslēgumu, un šī daļa sastāda 35,32 *euro*.

Ņemot vērā dzīvē gūtos novērojumus, tiesa atzīst, ka mobilā telefona lietošana un nepieciešamība pēc tā divpadsmit gadus vecam bērnam ir pamatota un nepieciešama, kādēļ atbildētājam jāsedz daļa no telefona rēķina, kas sastāda 5 *euro* mēnesī.

Tiesa, attiecībā uz izdevumiem degvielas un transporta biļešu apmaksai 42,89 *euro* apmērā mēnesī, kas no atbildētāja puses mēnesī sastādītu 21,44 *euro* apmērā, atzīst, ka minētā summa ir pamatota ar prasītājas iesniegtajiem degvielas čekiem (lietas 32.lapa). Tiesa, ņemot vērā apstākli, ka prasītāja pārvietojas ar automašīnu arī savām vajadzībām, uzskata, ka minētā summa samazināma uz 11,00 *euro* mēnesī, ko tiesa uzskata par samērīgu un saprātīgu summu, kas būtu nepieciešama tieši bērna vajadzību nodrošināšanai.

Tāpat tiesa uzskata, ka adekvāta un pamatota ir divpadsmit gadus vecam bērnam ierēķinātā kabatas nauda 5 *euro* nedēļā, jeb 1 *euro* dienā, kas mēnesī sastāda 20 *euro*. Tiesa uzskata, ka tādejādi puse no šīs summas ir jāsedz atbildētājam, tas ir, 10 *euro* mēnesī.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas aprēķinu pozīcijā par higiēnas preču iegādi 14,46 *euro* apmērā bērna vajadzību apmierināšanai, jo minētā summa nav nesamērīga, ir ticama un atbilstoša bērna vecumam nepieciešamajiem izdevumiem. Pie tam prasītāja savā aprēķinā nav iekļāvusi tādu sadzīves priekšmetu kā gultas veļas, bērnu mēbeļu iegādes nepieciešamību. Līdz ar to atbildētāja daļa sastāda 7,23 *euro*.

Tāpat atbildētājs apstrīdēja prasītājas norādītos izdevumus bērna apģērba un apavu iegādei, nenorādot iebildumu pamatotību.

Tāpat atbildētājs apšaubīja nepieciešamību bērnam, ik mēnesi, tērēt pārējās prasītājas aprēķina pozīcijās norādītās summas, tai skaitā, izklaidēm, pulciņiem, jo viņa bērniem tiekot tērētas krietni mazākas summas.

Tai pat laikā, atbildētājs savos rakstveida paskaidrojumos (lietas 75.lapa, "c" apakšpunkts) un tiesas sēdē norādīja, ka arī viņa bērni papildus apmeklē fiziskās attīstības treniņus ārpus izglītības iestādēm, tiek vesti uz dzimšanas dienām, izklaižu pasākumiem, pie ārsta, un viņiem tiek nodrošināta higiēna apģērbs.

Tādejādi tiesa secina, ka atbildētājam ir zināms, ka šādi izdevumi bērnam ir nepieciešami, taču viņš meitu /pers. C/ nostāda nevienlīdzīgākā situācijā attiecībā pret bērniem otrajā laulībā.

Tiesa uzskata, ka prasītājas norādītā summa medikamentu iegādei, medicīniskiem pakalpojumiem 18,46 *euro* mēnesī, ir pamatota un apmierināma. Tiesa uzskata, ka atbildētāja iebildumi par bezmaksas medicīnu bērniem, ir pretrunā ar dzīvē gūtiem novērojumiem un zināmiem faktiem, ka pie ārsta speciālista apmeklējums arī nepilngadīgām personām ir jāmaksā, bet ārsta apmeklējumi un diagnostika bez maksas nav pieejama tad, kad tā ir nepieciešama. Jebkurš vecāks, kuru interesē un rūp bērna veselība, izvēlēsies nekavējoties rīkoties bērna veselības interesēs. Tādejādi no atbildētāja piedzenamā daļa mēnesī sastāda 9,23 *euro*

Tiesa uzskata, ka prasītājas norādītā summa 65,01 *euro* apģērba un apavu iegādei mēnesī, ir samērīga un atbilstoša augošam pusaudzim un esošajām cenām uz šīm precēm veikalos. Tādejādi no atbildētāja piedzenamā daļa mēnesī sastāda 32,50 *euro*.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas aprēķinu pozīcijā par maksājumu mākslas skolas apmeklējumam 10,00 *euro* apmērā, kas apstiprinās ar prasītājas konta izrakstu par periodu no 2019.gada 1.oktobra līdz 8.oktobrim (lietas 12.lapa). Tā kā mākslas skolas apmeklējumi saistāmi ar mācību gada mēnešiem, tad maksājumi gadā sastāda 80,00 *euro* (8 mēneši×10=80,00 *euro* ÷ 12) 6,67 *euro* mēnesī. Tādejādi no atbildētāja piedzenamā daļa mēnesī sastāda 3,34 *euro*

Tiesa uzskata, ka prasītājas norādītā summa 19,12 *euro* mēnesī, bērna izklaidēm un frizierim ir samazināma, jo tiesas ieskatā, katru mēnesi nav nepieciešams apmeklēt frizieri.

Tiesa uzskata, ka bērna izklaidēm un friziera apmeklējumam ir saprātīgi atvēlēt 10,00 *euro* mēnesī, līdz ar to no atbildētāja piedzenamā daļa mēnesī sastāda 5,00 *euro*

Pārējās prasītājas norādītās bērnam nepieciešamās summas mēnesī 11,56 *euro* mājsaimniecības precēm un kancelejas precēm, rokdarbiem 15,28 *euro* ir saprātīgas un pamatotas ar aprēķinu, ko apliecina prasībai pievienotie čeki (lietas 22.,29., 49.lapa). Tiesa uzskata, ka minētās summas ir saprātīgas un atbilstošas bērna vecumam un skolā nepieciešamajām vajadzībām. Tādejādi no atbildētāja piedzenamā daļa mēnesī sastāda 13,42 *euro*.

Tiesa uzskata, ka no aprēķina izslēdzama prasītājas aprēķinātā pozīcija par neregulārajiem maksājumiem 21,99 *euro* mēnesī, jo tiesas ieskatā minētā summa mēnesī nav nosakāma. Šie maksājumi nav paredzami un tos ir iespējams izmantot no prasītājas norādītās pozīcijas, kas paredzēta bērna izklaidei, pasākumiem (pozīcija ar Nr.12, lietas 65.lapa).

Ņemot vērā prasītājas iesniegtā aprēķina apstrīdētās pozīcijas un tiesas pārvērtētās, secināms, ka kopējā vidējā summa, kas nepieciešama bērna vajadzību apmierināšanai mēnesī sastāda 395,56 *euro*, kas noapaļojama uz 396,00 *euro*.

Nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, ir jāievēro tās puses ienākumi, no kuras uzturlīdzekļi tiek prasīti, noskaidrojot, vai viņa gūtie ienākumi ir pietiekami, lai nodrošinātu pieprasīto uzturlīdzekļu maksāšanu.

Tiesa, jau iepriekš šajā spriedumā izvērtējusi prasītājas un atbildētāja mantisko stāvokli un spējas uzturēt bērnu, secina, ka atbildētāja mantas stāvoklis un iespējas ir daudzkārt labākas par prasītājas mantas stāvokli un iespējām.

Taču tāpat tiesa, nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, ņem vērā, ka atbildētāja apgādībā, bez meitas ir divi dēli.

Tādejādi tiesa uzskata, ka bērnam nepieciešamie uzturlīdzekļi 396,00 *euro* apmērā, sadalāmi vienādās daļās starp pusēm, kas veido 198,00 *euro* mēnesī un šādā apmērā uzturlīdzekļi piedzenami no atbildētāja sākot ar prasības celšanas brīdi 2019.gada 17.decembri, ieskaitot minētajā summā tos maksājumus, kurus atbildētājs bērna uzturam sniedzis, izpildot iepriekšējo tiesas spriedumu.

Tiesa lietā nekonstatē tādus apstākļus, sakarā ar ko atbildētājs nevarētu sniegt meitai nepieciešamos uzturlīdzekļus tiesas norādītajā apmērā. Tiesas noteiktie uzturlīdzekļi ir samērīgi ar atbildētāja mantas stāvokli, viņa iespējām gūt ienākumus un atbilst bērna reālajām vajadzībām.

Tiesa uzskata, ka prasība daļā par summas 24,80 *euro* apmērā mēnesī piedziņu noraidāma.

Tiesa uzskata, ka noraidāms prasītājas lūgums ar spriedumu noteikt, ka uzturlīdzekļi ieskaitāmi katra esošā mēneša 1. (pirmajā) datumā prasītājas norēķinu kontā, jo uzturlīdzekļu maksājumi veicami saskaņā ar tiesas spriedumu katru mēnesi, atbilstoši sprieduma spēkā stāšanās brīdim un, attiecīgi, tā labprātīgas izpildes termiņam un no tā izrietošajam sekojošo maksājumu cikliskumam.

Tā kā prasītāja, ceļot prasību par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu no tiesas izdevumu samaksas bija atbrīvota, tiesas izdevumi piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai, kā to paredz Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa.

Valsts nodevas apmērs ir nosakāms atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 6.punkta un 34.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunkta noteikumiem un sastāda 104,40 *euro*.

Bez tam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 40.panta pirmo daļu no atbildētāja piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, konkrēti – ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu saistītie izdevumi 2,26 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204. [1] panta noteikumiem atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.,189.-193.pantu, 39.panta pirmās daļas 6.punktu, 41.panta pirmo daļu, 42.,43.panta pirmās daļas 3.punktu, 97., 190., 193., 204.[1], pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. A/ prasību pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu **apmierināt daļēji.**

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/i, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam no 2019.gada 17.decembra līdz bērna pilngadības sasniegšanai, 198,00 *euro* (viens simts deviņdesmit astoņi *euro)* mēnesī, ieskaitot naudu /pers. A/, personas kods /personas kods/, norēķinu kontā Nr. /konta numurs/ AS "SEB banka".

Prasību daļā par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu 24,80 *euro* apmērā mēnesī **noraidīt.**

Noteikt, ka piedzīto uzturlīdzekļu summā par laika periodu no 2019.gada 17.decembra ieskaitāmi tie maksājumi, kurus /pers. C/s samaksājis labprātīgi vai saskaņā ar Rīgas apgabaltiesas 2017.gada 30.maija spriedumu civillietā Nr. C33665316.

Pēc izpildes pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu un atsaukt izpildu rakstu, kas izdots saskaņā ar Rīgas apgabaltiesas 2017.gada 30.maija spriedumu civillietā Nr. C33665316.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu par uzturlīdzekļu piedziņu 104,40 *euro*, kas iemaksājama kontā Nr. LV55TREL1060190911200, Saņēmējs: Valsts kase, Reģistrācijas Nr. 90000050138, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: civillieta Nr. C33585219.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,26 *euro*, kas iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: civillieta Nr. C33585219.

Noteikt /pers. C/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Valsts labā piedzīto tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas rajona tiesā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, no sprieduma sastādīšanas dienas – 2020.gada 23.septembra, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese M.Dreimane